

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

RAPORT ME REKOMANDIME

Ankesa nr. 114/2016
Zeqir Morina
kundër
Agjencisë Kosovare te Privatizimit

Për: Z. Petrit Gashi, Kryesues dhe Drejtor
Agjencia Kosovare e Privatizimit

Kopje: Z. Habit Hajredini,
Zyra për Qeverisje të Mirë, pranë Zyrës së Kryeministrit

Znj. Lirije Kajtazi, kryetare
Komisioni për të Drejtat Njeriut, Barazi Gjinore, Persona të Pagjetur dhe
Peticione

Çështja: Lidhur me moszbatimin e vendimit nr. PRZ004-0042, të datës 28 qershor
2011, nga Agjencia Kosovare e Privatizimit (AKP)

Avokati i Popullit në Kosovë, në pajtim me nenin 135, paragrafin 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenin 18, paragrafi 1.2 dhe nenin 27 të Ligjit për Avokatin e Popullit nr. 05/L-019, publikon raportin si në vijim:

Prishtinë, më 20 korrik 2016

Qëllimi i Raportit

Qëllimi i këtij raporti është tërheqja e vëmendjes Agjencisë Kosovare të Privatizimit (AKP), lidhur me nevojën e ndërmarrjes së veprimeve përkatëse për zbatimin e vendimit të plotfuqishëm të lëndës me nr. PRZ004-0042, të datës 28 qershor 2011, pa vonesa të mëtutjeshme.

Ky raport është i bazuar në ankesën individuale të z. Zeqir Morina (në tekstin e mëtejme ankuesi) dhe mbështetet në faktet dhe provat e ankuesit, si dhe nga shkresat e lëndës të cilat i posedon Institucioni Avokatit të Popullit (IAP), lidhur me zvarritjen e procedurës në zbatimin e këtij vendimi.

Baza Ligjore

Sipas nenit 135, par. 3 të Kushtetutës, *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren se ka shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore”*.

Poashtu, Ligji Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, neni 18 paragrafi 1.2, përcakton se: *“Avokati i Popullit mund të jep rekomandime të përgjithshme për funksionimin e organeve përgjegjëse, dhe që shkaktojnë shkelje të të drejtave të njeriut”*.

Përmbledhja e fakteve

Faktet, dëshmitë dhe informatat me të cilat posedon Institucioni i Avokati i Popullit (IAP), të paraqitura nga ankuesi dhe të mbledhura nga hetimi i bërë, përmbledhen si në vijim:

1. Më 20 shkurt 2006 *ankuesi*, brenda afatit ligjor ka parashtruar kërkesë në Agjencinë Kosovare të Privatizimit (AKP), me të cilën ka kërkuar kompensimin për miellin dhe grurin e dorëzuar në NSH IMBB “Sillosi” në Xërxë.
2. Më 27 prill 2011 Komiteti i Likuidimit (KL) i NSH IMBB “Sillosi”, ndërmarrje në likuidim dhe *ankuesi*, nënshkruan marrëveshje mbi zëvendësimin e detyrimeve, përkatësisht për kryerjen e pagesës së mjeteve monetare, si kundërvlerë për grurin dhe miellin e dorëzuar. Sipas marrëveshjeve pagesa e mjeteve do të bëhej në pajtim me Rregulloren e UNMIK-ut nr. 2005/48, mbi riorganizimin dhe likuidimin e ndërmarrjeve dhe pasurisë së tyre, me autorizimin administrativ të Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit.
3. KL për NSH IMBB “Sillosi”, i emëruar në bazë të nenit 39 të Rregullores së UNMIK-ut 2001/6 mbi Organizatat Tregtare dhe neni 9.2 të Ligjit nr. 03/L-067 për Agjencinë Kosovare të Privatizimit (AKP), më 28 qershor 2011, nxjerrë vendimin nr. PRZ004-0054, me të cilin miratoi në tërësi kërkesën e *ankuesit*, për kompensimin e shumës në të holla, në kundërvlerë të grurit-miellit, në shumën e paraparë me marrëveshjet e nënshkruara më 27 prill 2011, përkatësisht, në shumë prej 2, 633.30 € (dymijë e gjashtëqind e tridhjetë e tri euro e tridhjetë centë).
4. *Ankuesi*, me rastin e parashtrimit të ankesës në IAP ka pohuar se me gjithë marrëveshjet dhe vendimin e lëshuar nga AKP-ja, ai vendim ende nuk është zbatuar,

dhe çështja e tij vazhdon të mbetet e pashqyrtuar nga kjo agjenci. Këtë çështje ankuesi e ka parashtruar në IAP, në vitin 2012.

5. Më 3 dhjetor 2012, përfaqësuesja e IAP-së, ka kërkuar informata nga Departamenti i Likuidimit të AKP-së në Prishtinë, lidhur me çështjen e *ankuesit*. Departamenti i Likuidimit përmes postës elektronike është përgjigjur më 10 janar 2013, se janë duke shqyrtuar ankesat e mbetura nga NSH “Sillosi” dhe se procesi i shqyrtimit të tyre mund të zgjasë nëse palët ankohen në dhomën e posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës. Gjithashtu, është theksuar se procesi ka zgjatur për shkak të ndryshimit të Ligjit për AKP-në, si dhe të formimit të komisionit të ri për likuidim.
6. Më 4 janar 2013, Avokati i Popullit i dërgoi letër drejtorit, të Departamentit për koordinim të Likuidimit në AKP, z. Muharrem Arifi, përmes së cilës kërkoi informata, lidhur me veprimet e ndërmarra apo ato që planifikoheshin të ndërmerren nga AKP-ja, për rastin e *ankuesit*.
7. Me 18 janar 2013, *ankuesi* është paraqitur në IAP, për t’u informuar në lidhje me rastin e tij, i cili është njoftuar për veprimet e ndërmarra nga IAP.
8. Më 22 janar 2013, Avokati i Popullit, mori përgjigje nga nga drejtori i Departamentit për Koordinim të Likuidimit z. Muharrem Arifi, në të cilën thekson se Bordi i AKP-së, në përbërjen e vet është i mangët për një anëtar ndërkombëtar, e cila tashmë ka kohë që ka dhënë dorëheqje dhe Autoriteti i Likuidimit nuk mund të kërkojë aprovim nga Bordi i Drejtorëve të agjencisë shpërndarjen e fondit të likuidimit kreditorëve, pasi pagesat të cilat duhet të bëhen sipas nenit 15 të ligjit për Agjencinë kufizohen me ekzistencën e tre anëtarëve ndërkombëtarë në përbërjen e bordit.
9. Me 6 shkurt, 19 shkurt dhe 5 mars 2013, *ankuesi* ishte në IAP dhe shprehu shqetësimin, lidhur me faktin se shpërndarja e mjeteve nuk kishte filluar dhe se nuk dihej as kur do të fillonte. Ai me këtë rast u njoftua me veprimet e ndërmarra nga IAP.
10. Më 10 prill, 24 maj dhe 20 qershor 2013, lidhur me çështjen e *ankuesit* përfaqësueja e IAP-së, ka kërkuar informata nga Departamenti i Likuidimit të AKP-së në Prishtinë, por nuk ka pranuar përgjigje.
11. Më 9 shkurt 2016, *ankuesi* përsëri ka parashtruar ankesë në IAP, për zvarritje të procedurës lidhur me moszbatimin e vendimit të plotëfuqishëm nr.PRZ004-0042, nga AKP-ja.
12. Më 17 dhjetor 2015, Kuvendi i Republikës së Kosovës, me vendimin nr. 05-V-213, i emëroi 8 anëtarë të Bordit të Drejtorëve të Agjencisë Kosovare të Privatizimit.
13. Më 30 dhjetor 2015, është mbajtur mbledhja e konstituimit të Bordit të Drejtorëve të Agjencisë Kosovare të Privatizimit, me kryesues/kryetar z. Petrit Gashi (*komunikata per media e Agjencisë Kosovare të Privatizimit, më 30 dhjetor 2015.*)

Instrumentet ligjore të zbatueshme në Republikën e Kosovës

E drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm/e drejta për një proces të rregullt

14. Parimisht, Kushtetuta e Republikës së Kosovës, në nenin 21 paragrafi 2. thekson: “*Republika e Kosovës mbron dhe garanton të drejtat e njeriut dhe liritë themelore, të parashikuara me këtë Kushtetutë*”.

15. Vend të posaçëm në mesin e këtyre të drejtave, sipas kuptimit të nenit 31, paragrafi 1 të Kushtetutës, zë e drejta për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, ku përcakton: *“Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedure para gjykatave, organeve të tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike”* Ndërsa paragrafi 3 i të njëjtit nen thekson. *“Çdo kush gëzon të drejtën për shqyrtim publik të drejtë dhe të paanshëm lidhur me vendimet për të drejtat dhe obligimet brenda një afati të arsyeshëm, nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme, e themeluar me ligj”*.
16. Neni 54, Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave, i Kushtetutës së Kosovës, përcakton: *“Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes gjyqësore në rast të shkeljes ose mohimit të ndonjë të drejte të garantuar me Kushtetutë ose me ligj, si dhe të drejtën në mjete efektive ligjore nëse konstatohet se një e drejtë e tillë është shkelur”*.
17. Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut është dokument ndërkombëtar, i cili në bazë të Kushtetutës së Republikës së Kosovës është i zbatueshëm drejtpërdrejtë në Republikën e Kosovës dhe ka prioritet në rast konflikti, ndaj dispozitave ligjore dhe akteve të tjera të institucioneve publike. Prandaj, paragrafi 1 i nenit 6, i KEDNJ, garanton që: *“Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve civile, çdo njeri ka të drejtë për një proces të drejtë dhe të hapur brenda një afati të arsyeshëm”*.
18. Neni 13, i KEDNJ-së, përcakton të drejtën për zgjidhje efektive sipas së cilës: *“Çdo njeri, të cilit i janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara më këtë Konventë, ka të drejtën për mjete ligjore efektive për rivendosjen e së drejtës nga një autoritet kombëtar, pavarësisht se shkelja mund të jetë bërë nga ana e personave që veprojnë në përmbushje të funksioneve të tyre zyrtare”*.

Ligji për Agjencinë Kosovare të Privatizimit (AKP), Nr. 04/L-034

19. Neni 1, paragrafi 1e Ligjit për AKP-në përcakton: *“AKP është organ i pavarur publik i cili ushtron funksionet dhe përgjegjësitë në mënyrë plotësisht autonome. Agjencia ka zotësi të plotë juridike, posaçërisht për të bërë kontrata, për të marrë, mbajtur ose shitur pronën, si dhe ka të gjitha kompetencat për përmbushjen në tërësi të detyrave dhe kompetencave të dhëna me këtë ligj”*.
20. Sipas nenit 1 paragrafi 2 *“Agjencia është pasardhëse e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit që është themeluar dhe rregulluar në bazë të Rregullore s- UNMIK-ut 2002/12, dhe të gjitha asetet dhe përgjegjësitë e saj do të jenë asete dhe përgjegjësi të Agjencisë”*.
21. Sipas nenit, 2 paragrafi 1 me kushtet e përcaktuara në këtë ligj: *“Agjencia është e autorizuar për administrimin, duke përfshirë autorizimin për shitjen, transferimin ose likuidimin e ndërmarrjeve dhe aseteve të përkufizuara në këtë ligj”*.
22. Sipas nenit 2, paragrafi 2, pika 2 Agjencia *“Shet, transferon ose likuidon ndërmarrjet dhe asetet në përputhje me nenet 6, 8 dhe 9 të këtij ligji, pa vonesa të panevojshme”*.
23. Paragrafi 2 i nenit 2 pika 4 i këtij ligji përcakton shprehimisht obligimin e Agjencisë kundrejt kreditorëve: *“Përmbush pretendimet e vlefshme dhe të dorëzuara me kohë kreditorëve dhe pronarëve lidhur me një ndërmarrje apo asete të caktuar, nga mjetet e realizuar nga shitja, transferimi, likuidimi ose zgjidhja tjetër e ndërmarrjes ose asetit”*.

24. Paragrafi 3. i nenit 2 të këtij ligji përcakton: “Ky ligj do të zbatohet në përputhje me parimet e parashtruara në Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe Protokollet e saj”.
25. Neni 9, paragrafi 1 i këtij ligji thotë: “Bordi mund të iniciojë likuidimin e një ndërmarrje, korporate, aseti ose një pjese të saj, përmes lëshimit të vendimit për Likuidim nëse mendon se procedura e tillë është në interes të kreditorëve ose pronarëve përkatës. Procesi i likuidimit do të ushtrohet në bazë të procedurave të përcaktuara të parapara në shtojcën 1 të këtij ligji”.
26. Neni 9, paragrafi 2 i këtij ligji thotë: “Të gjitha kompetencat e organeve menaxhuese dhe mbikëqyrëse të ndërmarrjes që i nënshtrohet Vendimit të Likuidimit, i dorëzohen autoritetit përkatës të likuidimit të themeluar në bazë të shtojcës 1 të këtij ligji”.
27. Neni 9, paragrafi 3 i këtij ligji parasheh: “Secili autoritet i likuidimit është pjesë integrale e Agjencisë. Të gjitha veprimet apo mosveprimet e autoritetit të likuidimit janë veprime dhe mosveprime të Agjencisë. Secili person që punon, apo është i angazhuar apo i emëruar të ndihmojë autoritetin e likuidimit është person i punësuar apo angazhuar nga Agjencia sipas kuptimit të nenit 18. 5 të këtij ligji”.

Analiza ligjore e rastit

Lidhur me shkeljen e së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të drejtës për një proces të rregullt

28. Duke pasur parasysh ankesën e parashtruesit lidhur me dështimin e AKP-së për të vendosur në rastin e tij, Avokati i Popullit, bazuar në analizën e dëshmimeve dhe fakteve, vëren se e drejta për proces të rregullt gjyqësor, brenda një afati të arsyeshëm dhe e drejta për mjete efektive, të garantuara me aktet ligjore të lartpërmendura, nuk është përmbushur, pasi AKP-ja, ka zvarritur ekzekutimin e lëndës së ankuesit për më shumë se 10 vite, procedurat e së cilës janë iniciuar që nga viti 2006 dhe ende nuk janë vendosur përfundimisht deri në ditën e nxjerrjes së këtij raporti, se zvarritje të tepruara të procedurave gjyqësore dhe pa një zbatim të vendimit gjyqësor janë në kundërshtim me të drejtën për një proces të drejtë gjyqësor, brenda një afati të arsyeshëm, të garantuar me nenin 31, 32 dhe 54 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe paragrafin 1 të nenit 6 të KEDNJ-së.
29. Avokati i Popullit vëren se nga viti 2006, kur *ankuesi*, ka parashtruar kërkesë për kompensimin për mallra dhe shërbime nga AKP-ja, kanë kaluar mbi 10 vite, dhe atij ende nuk i është realizuar e drejta në bazë të kërkesës së parashtruar.
30. Avokati i Popullit vëren se nga viti 2011, kur është nënshkruar marrëveshja në mes të KL të NSH IMBB "Sillosi" në likuidim dhe ankuesit bujk nga Rahoveci, për zëvendësimin e detyrimeve, kanë kaluar 5 vite dhe ende nuk u është dhënë mundësia e realizimit të drejtës së tyre në pajtim me marrëveshjen e nënshkruar, pasi lënda e tij, mbetet ende në procedurë të AKP-së, e cila nuk ka ndërmarrë asnjë veprim konkret që rasti të mbyllet në përputhje me ligjet në fuqi.
31. Avokati i Popullit konsideron se është shqetësues fakti se nga data 28 qershor 2011, kur KL të IMBB “Sillosi” në likuidim ka nxjerrë vendimin nr. PRZ004-0054 në të mirë të *ankuesit*, kanë kaluar 5 vite dhe atij, ende nuk i është mundësuar realizimi i të drejtës në bazë të këtij vendimi të nxjerrë nga AKP-ja, për pagesën e shumës së të

- hollave. Për më tepër edhe sot nuk vërehet ndonjë përpjekje e gjykatës që procedurën ta përfundojë, në përputhje me ligjet në fuqi.
32. Deri në ditën e hartimit të këtij raporti, më 15 mars 2016, nuk është zbatuar vendimi i AKP-së, nga autoritetet përgjegjëse të obliguara për zbatimin e tyre, me gjithë faktin se zbatimi i tyre është deshtë të kryhet me kohë dhe në afatin e caktuar ligjor.
 33. Sa i përket qartësisimit të pozicionit dhe juridiksionit të AKP, Avokati i Popullit konsideron se, AKP është organ i pavarur publik, i cili ushtron funksionet dhe përgjegjësitë në mënyrë plotësisht të pavarur në bazë të Ligjit për Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nr. 04/L-034, dhe në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Kosovës (shih nenin 142 të Kushtetutës). Prandaj, të gjitha obligimet që dalin nga ky institucion, lidhur me çështjet nën juridiksionin e tij, prodhojnë efekte juridike për institucionet e tjera përkatëse statusi i të cilave është i rregulluar me ligj.
 34. Avokati i Popullit përkujton se neni 6 para. 1 të KEDNJ-së, nuk parashikon ndonjë afat absolut për përcaktimin e arsyeshmërisë së kohëzgjatjes së procedurës. Në rastin konkret AKP nuk mund të përdorë si justifikim ndryshimin e ligjit për AKP ose ndërrimin e bordit të anëtareve të AKP-së.
 35. Avokati i Popullit tërheq vëmendjen në nenin 6 të KEDNJ-së, sipas së cilës çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e krijuar me ligj (...). Në këtë rast dështimi në zbatimin e vendimit të formës së prerë për lëndën PRZ004-0054, përbën shkelje të këtij neni.
 36. Avokati i Popullit konsideron se është shqetësues fakti se një procedurë gjyqësore 10 vjeçare, si në rastin e *ankuesit* do të krijonte një situatë të përgjithshme të pasigurisë juridike, do të zvogëlonte dhe humbiste besimin e qytetarëve në drejtësi dhe shtetin ligjor.
 37. Avokati i Popullit konstaton se moszbatimi i vendimeve të formës së prerë të nxjerra nga autoriteti i likuidimit të AKP-së dhe të pazbatuara, paraqet shkelje të të drejtave të njeriut të *ankuesit*, të garantuara me nenin 3.2, barazia para ligjit, nenin 54, mbrojtja gjyqësore e të drejtave, të parapara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës, nenin 6 dhe 13 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ).
 38. Në të vërtetë, mungesës së mjetit efektiv juridik, në kuptim të shkeljes së të drejtës së tij për shqyrtim të drejtë dhe në afat të arsyeshëm kohor, që garantohet me nenin 6 të KEDNJ-së, përbën shkelje edhe të drejtës së tij për mjet efektiv juridik në bazë të nenit 13 të KEDNJ-së.
 39. Neni 13 i KEDNJ, duke theksuar në mënyrë të veçantë obligimin e shtetit që, në radhë të parë të mbrojtë të drejtat e njeriut përmes sistemit të tij ligjor, ofron garanci shtesë për një individ që ai apo ajo të gëzojë këto të drejta, në mënyrë efektive.
 40. Avokati i Popullit tërheq vëmendjen se kërkesat e nenit 13 përkrahin dhe përforcojnë ato të nenit 6 të KEDNJ-së. Pra, neni 13 garanton një mjet efektiv ankimi pranë një autoriteti vendor, për një shkelje të pohuar të kërkesave sipas kuptimit të nenit 6, për ta shqyrtuar një rast brenda një kohe të arsyeshme. Meqenëse rasti i *ankuesit*, ka të bëjë me kohëzgjatjen e procedurës në zbatimin e vendimit, neni 13 i KEDNJ-së është i zbatueshëm.
 41. Avokati i Popullit vëren se asnjë mënyrë apo rrugë e veçantë ligjore nuk ka ekzistuar dhe nuk u është vënë në dispozicion *ankuesit*, përmes së cilës ai do të kishte mundur

të ankohet për zvarritje të procedurës, në zbatimin e vendimit me parashikimin apo shpresën për të arritur çfarëdo lehtësimi, në formë të parandalimit të padrejtësisë apo kompensimit për padrejtësinë e përjetuar nga AKP-ja.

42. Nga 30 dhjetori 2015, Bordi i Drejtorëve të Agjencisë Kosovare të Privatizimit, është funksional.
43. Avokati i Popullit, në cilësinë e rekomanduesit për Agjencinë Kosovare të Privatizimit, nisur nga parimi i zbatimit të ligjshmërisë, qëllimin e mirë për përmirësimin e punës dhe rritjen e shkallës së ligjshmërisë për zbatimin e vendimeve të formës së prerë, si dhe për një zgjidhje ligjore të këtij problemi, bazuar në gjithë atë që u tha më sipër, si dhe në pajtim me nenin 135, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës “ [...] *Ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve tjera shtetërore*”; si dhe nenin 18, paragrafi 1.2 të Ligjit për Avokatin e Popullit, sipas të cilit “*Avokati i Popullit ka përgjegjësi të tërheq vëmendjen për rastet kur institucionet e Republikës së Kosovës i shkelin të drejtat e njeriut dhe të bëjë rekomandim që t’u jepet fund rasteve të tilla...*”, e vlerëson të arsyeshëm këtë rekomandim, duke shpresuar se kështu do të ndihmojmë bashkërisht për vënien në vend të drejtës së shkelur të *ankuesit*.

REKOMANDON

Agjencinë Kosovare të Privatizimit

- 1. Për marrjen e masave të menjëhershme për zbatimin e vendimit të formës së prerë në lëndën, nr. PRZ004-0042, të datës 28 qershor 2011, të ankuesit z. Zeqir Morina.**

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 28 të Ligjit për Avokatin e Popullit, nr. 05/L-019, Ju lutemi të na informoni për veprimet që do të ndërmerren AKP-ja, lidhur me këtë çështje, si përgjigje ndaj rekomandimit të lartpërmendur.

Duke Ju falënderuar për bashkëpunimin, ju lutem që përgjigjen tuaj, lidhur me këtë çështje, ta dërgoni brenda një afati të arsyeshëm kohor, por jo më vonë se deri më **20 gusht 2016**.

Me nderimë,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit